

PRZEMOC W RODZINIE - INFORMATOR

Czym jest przemoc?

W każdej relacji zdarzają się problemy, konflikty, kłótnie. Nie ma w tym nic niepokojącego, dopóki umiemy je rozwiązywać, rozmawiać ze sobą, ustalać wspólne kompromisy. Jednak, gdy jedna ze stron zaczyna poniżać, obrażać, wyzywać, manipulować, wyśmiewać i używać siły, by osiągnąć swoje cele i zmusić drugą do określonych zachowań, oznacza to, że została przekroczona granica i zachowania te trzeba nazwać wprost **przemocą**.

Przemoc to intencjonalne działanie, które wykorzystując przewagę sił, narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienie i szkody.

O przemocy możemy mówić wtedy, gdy zostaną spełnione 4 warunki:

- jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania
- jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą
- działanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej
- osoba wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia, szkód fizycznych i psychicznych

Gdzie szukać pomocy?

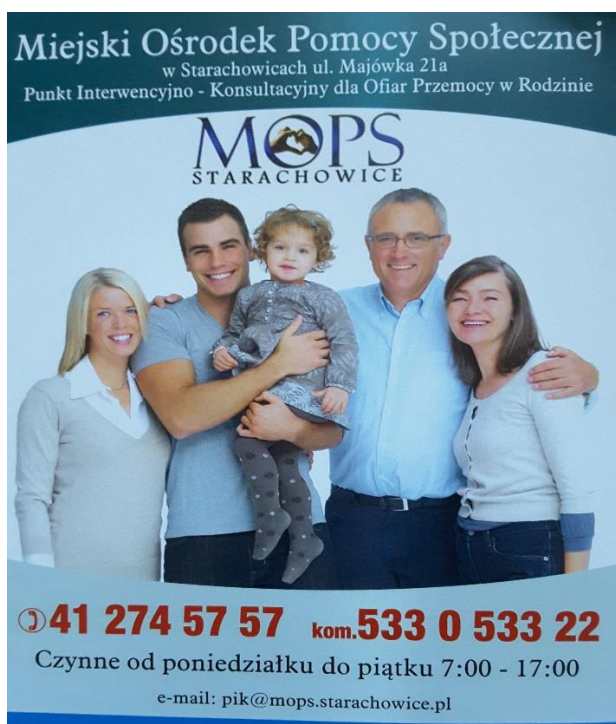

NIEBIESKA LINIA - to ogólnopolskie pogotowie dla ofiar przemocy w rodzinie i świadków przemocy (czynne całą dobę). Dzwoniąc pod numer 800 12 00 02 uzyskasz wsparcie, pomoc psychologiczną, informacje o możliwościach uzyskania pomocy w lokalnych placówkach pomocowych.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Starachowicach przy ul. Majówka 21a działa Punkt Interwencyjno - Konsultacyjny dla ofiar przemocy w rodzinie, w którym bezpłatnie przyjmują:

- psycholog
- terapeuta uzależnień
- prawnik
- specjaliści pracy socjalnej z uprawnieniami do pracy z ofiarami przemocy i sprawcą

tel. 41 274 57 57, 533 053 322 pik@mops.starachowice.pl

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE w Starachowicach
ul. Radomska 70

Zakres świadczonej pomocy: przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, problemy wychowawcze, kryzysy egzystencjalne.

tel. 41 274 88 06, 41 274 88 68 (pracownik socjalny), 518 860 008 (psycholog)

Stowarzyszenie Pomoc Rodzinie „Przystań” już od 1995 roku zajmuje się organizacją wsparcia dla kobiet i dzieci powiatu starachowickiego, doświadczających przemocy w rodzinie. Oferuje bezpłatną pomoc psychologiczną, prawną, terapeutyczną, indywidualną i grupową.

tel. 41 2740 997, 882 560 397, przystań.starachowice@wp.pl

Przemoc a problem alkoholowy – gdzie się zgłosić?

- + Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starachowicach** mająca siedzibę w **Urzędzie Miasta, przy ul. Radomskiej 45** podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu. Postępowanie prowadzone jest na wniosek instytucji lub osoby fizycznej (członka rodziny, sąsiada, pracodawcy), której znane są problemy występujące w rodzinie – w związku z nadużywaniem alkoholu bądź przemocą domową, tel. 41 273 83 65
- + Poradnia Leczenia Uzależnień, Starachowice, ul. Radomska 70 (I piętro, pok. 134, 137)** oferuje indywidualną i grupową terapię dla osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, tel. 41 273 98 16
- + Ośrodek Leczenia Zaburzeń Psychicznych i Uzależnień „Michałów”, Starachowice, ul. Ostrowiecka 151** oferuje pomoc psychiatryczną, psychologiczną w ramach NFZ, tel. 41 273 57 35

PRZEMOC W RODZINIE - CZYM JEST PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY?

Niebieska Karta to dokument wypełniany przez policjanta, pracownika socjalnego, lekarza czy pedagoga, gdy w rodzinie dochodzi do przemocy. Niebieska Karta to także ogół czynności podejmowanych w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia przemocy w rodzinie.

Niebieska karta zakładana jest gdy pracownik policji, oświaty, służby zdrowia, pomocy społecznej lub Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma uzasadnione podejrzenie zaistnienia przemocy w rodzinie (lub członek rodziny albo świadek zgłosił taką przemoc).

Co trzeba wiedzieć o Niebieskiej Karcie?

- procedura założenia Niebieskiej Karty nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie
- założenie Niebieskiej Karty nie jest równoznaczne z zawiadomieniem o popełnieniu przestępstwa i nie jest podstawą do wszczęcia postępowania karnego. Jest to jedynie informacja dla policji o tym, że w danej rodzinie występuje przemoc. Po jej założeniu dzielnicowy ma 7 dni na odwiedzenie rodziny, ma też monitorować sytuację i w razie potrzeby udzielać pomocy.

Niebieska Karta nie dotyczy jedynie przemocy fizycznej, ale również psychicznej. Pod pojęciem „przemoc w rodzinie” rozumiane jest każde umyślne działanie lub zaniechanie narażające osobę w rodzinie na utratę życia, zdrowia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, wolność, powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące cierpienia i krzywdy moralne.

Jakie korzyści dla ofiary niesie Niebieska Karta?

Ofiara **przemocy domowej**, w rodzinie której wszczęto procedurę Niebieskiej Karty zostaje objęta nadzorem specjalnego **zespołu interdyscyplinarnego**, w skład której wchodzi m.in.: pracownik socjalny, policjant, pedagog szkolny lub nauczyciel. Zespół wraz z osobą pokrzywdzoną przygotowują plan pomocy, który następnie wdrażają w celu zaprzestania przemocy domowej.

NIEBIESKA KARTA – A¹⁾

.....
(miejscowość, data)

.....
(pieczęć podmiotu, o którym mowa
w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.
o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
wypełniającego formularz „Niebieska Karta – A”)

I. DANE OSOBY, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ W RODZINIE

1. Imię i nazwisko:
2. Imiona rodziców:
3. Miejsce zamieszkania:
kod pocztowy: miejscowość: województwo:
ulica: numer domu: numer mieszkania:
numer telefonu:
4. Aktualny adres pobytu:
kod pocztowy: miejscowość: województwo:
ulica: numer domu: numer mieszkania:
numer telefonu:

II. INFORMACJA DOTYCZĄCA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA STOSOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Zgłaszający:
osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:
.....
.....
.....
2. Zgłaszający:
inna osoba (np. rodzic, opiekun prawny, opiekun faktyczny, osoba najbliższa, świadek):
.....
.....
.....
 - 1) imię i nazwisko:
 - 2) miejsce zamieszkania:
kod pocztowy: miejscowość: województwo:
ulica: numer domu: numer mieszkania:
numer telefonu:

III. DANE OSOBY, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE

1. Imię i nazwisko:
2. Miejsce zamieszkania:
kod pocztowy: miejscowość: województwo:
ulica: numer domu: numer mieszkania:
numer telefonu:
3. Stosunek pokrewieństwa z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:
.....

¹⁾ Części I–XV, XVII i XIX–XXI wypełniają przedstawiciele wszystkich pomiotów wymienionych w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
Część XVI dodatkowo wypełnia przedstawiciel Policji.
Część XVIII dodatkowo wypełnia przedstawiciel ochrony zdrowia.

IV. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB:

Formy przemocy w rodzinie	Wobec dorosłych			Wobec dzieci		
Stosowała przemoc fizyczną, w tym:	TAK	NIE	wobec kogo*	TAK	NIE	wobec kogo*
popychanie						
uderzanie						
wykręcanie rąk						
duszenie						
kopanie						
spoliczkowanie						
inne (podać jakie)						
Uszkodzenia ciała, w tym:	TAK	NIE	wobec kogo*	TAK	NIE	wobec kogo*
zasinienia						
zadrapania						
krwawienia						
oparzenia						
inne (podać jakie)						
Stosowała przemoc psychiczną, w tym:	TAK	NIE	wobec kogo*	TAK	NIE	wobec kogo*
izolację						
wyzwiska						
ośmieszanie						
groźby						
kontrolowanie						
ograniczanie kontaktów						
krytykowanie						
poniżanie						
demoralizację						
ciągle niepokojenie						
inne (podać jakie)						
Stosowała przemoc seksualną, w tym:	TAK	NIE	wobec kogo*	TAK	NIE	wobec kogo*
zmuszanie do obcowania płciowego i innych czynności seksualnych						
Inny rodzaj zachowań, w tym:	TAK	NIE	wobec kogo*	TAK	NIE	wobec kogo*
niszczenie/uszkodzenie mienia						
zabór/przywłaszczenie mienia						
groźba karalna/znieważenie						
zmuszanie do picia alkoholu						
zmuszanie do zażywania środków odurzających lub substancji psychotropowych oraz niezleconych przez lekarza leków						
inne działające na szkodę najbliższych (podać jakie)						

* Na przykład: żony, męża, partnera, partnerki, matki, ojca, córki, syna.

V. OD JAK DAWNA TE ZACHOWANIA MAJĄ MIEJSCE

.....

.....

.....

.....

VI. ZACHOWANIE

Zachowanie się osoby	Osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie		Osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie	
	TAK	NIE	TAK	NIE
trudność nawiązania kontaktu				
spokojny/-na				
placzliwy/-wa				
zastraszony/-na				
unika rozmów				
agresywny/-na				
stawia opór Policji				

VII. OPIS MIEJSCA ZDARZENIA

(np. szkody, zniszczone sprzęty, nieporządek, rozbite szkło, uszkodzone drzwi, brud, ślady krwi, ślady spożywania alkoholu, wyczuwalna woń alkoholu, inne)

.....

.....

VIII. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Świadek I

1. Imię i nazwisko:
2. Miejsce zamieszkania:
- kod pocztowy: miejscowość: województwo:
- ulica: numer domu: numer mieszkania:
- numer telefonu:

Świadek II

1. Imię i nazwisko:
2. Miejsce zamieszkania:
- kod pocztowy: miejscowość: województwo:
- ulica: numer domu: numer mieszkania:
- numer telefonu:

Świadek III

1. Imię i nazwisko:
2. Miejsce zamieszkania:
- kod pocztowy: miejscowość: województwo:
- ulica: numer domu: numer mieszkania:
- numer telefonu:

IX. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, BYŁA JUŻ KIEDYKOLWIEK KARANA ZA PRZESTĘPSTWO Z UŻYCIEM PRZEMOCY LUB GROŹBY JEJ UŻYCIA:

TAK ☐

NIE ☐

NIE USTALONO ☐

X. CZY W STOSUNKU DO OSOBY, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, SĄD ZASTOSOWAŁ DOZÓR KURATORA SĄDOWEGO:

TAK ☐

NIE ☐

NIE USTALONO ☐

XI. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, NADUŻYWA ALKOHOLU:

TAK ☐

NIE ☐

NIE USTALONO ☐

XII. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, NADUŻYWA ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH, SUBSTANCJI PSYCHOTROPOWYCH LUB LEKÓW:

TAK ☐

NIE ☐

NIE USTALONO ☐

XIII. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, BYŁA LECZONA PSYCHIATRYCZNIE:

TAK ☐

NIE ☐

NIE USTALONO ☐

XIV. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, POSIADA BRONĖ:

TAK ☐

NIE ☐

NIE USTALONO ☐

XV. CZY W ZWIĄZKU ZE STOSOWANIEM PRZEMOCY W RODZINIE BYŁY PODEJMOWANE NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

☐ powiadamianie i interwencje Policji

☐ powiadomienie prokuratury

☐ zatrzymanie

☐ dozór Policji

☐ wydanie zakazu kontaktowania się z określonymi osobami

☐ wydanie zakazu zbliżania się do określonych osób

☐ wydanie postanowienia o obowiązku opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym

☐ tymczasowe aresztowanie

☐ wszczęcie postępowania karnego lub innego postępowania sądowego (jakiego? np. rozwodowego, rodzinnego)

☐ poddanie wykonywania władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego

☐ odebranie dziecka w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie

☐ zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu (w stosunku do kogo?)

☐ leczenie innych uzależnień (jakich, w stosunku do kogo?)

☐ zobowiązanie do uczestnictwa w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych (nałożone przez kogo?)

☐ udzielono pomocy medycznej

☐ inne działania (jakie?)

XVI. DZIAŁANIA PODJĘTE PRZEZ POLICJĘ

Działania podjęte przez Policję	Osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie		Osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie	
	TAK	NIE	TAK	NIE
pouczenie				
środki przymusu bezpośredniego (jakie?)				
badanie na zawartość alkoholu w organizmie (wynik)	 (wynik)	
izba wytrzeźwień				
policyjne pomieszczenia dla osób zatrzymanych/do wytrzeźwienia				
policyjne pomieszczenia dla osób zatrzymanych				
policyjna izba dziecka				

XVII. DANE DOTYCZĄCE RODZINY

Inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie:

Lp.	Imię i nazwisko	Stosunek pokrewieństwa	Wiek	Czym się zajmuje*
1				
2				
3				
4				

* Zawód, miejsce pracy, w przypadku dzieci — szkoła/klasa.

XVIII. INFORMACJE DOTYCZĄCE STANU ZDROWIA OSOBY, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ W RODZINIE

1. Stan psychiczny:

- ☐ pobudzony/-na
 ☐ ospały/-ła/apatyczny/-na
 ☐ płaczący/-wa
☐ agresywny/-na
 ☐ lękliwy/-wa
 ☐ inny/-na (jaki/-ka?)

.....

2. Porozumiewanie się:

- ☐ chętnie nawiązuje kontakt
 ☐ trudno nawiązuje kontakt
☐ mało mówny/-na
 ☐ jąka się
☐ krzyczy
 ☐ wypowiada się nielogicznie
☐ odmawia odpowiedzi na zadawane pytania
☐ porozumiewa się niewerbalnie (np. językiem migowym, gestami, piktogramami itp.)

.....

Reakcja na osobę towarzyszącą (szczególnie ważne w przypadku dzieci):

.....

.....

3. Rodzaje uszkodzeń:

☐ skaleczenia	☐ ślady nakłucia	☐ ślady ugryzienia
☐ otarcia naskórka	☐ siniaki	☐ krwawienia
☐ ślady oparzenia	☐ zwichnięcia	☐ złamania kości

4. Stan higieny:

Skóra:	☐ czysta	☐ brudna
	☐ wysuszona	☐ odmrożona
	☐ odparzona	☐ odleżyny
	☐ pieluszkowe zapalenie skóry	
Włosy:	☐ czyste	☐ brudne
	☐ wszawica	☐ łysienie/włosy powyrywane
	☐ ciemieniucha	

5. Inne objawy podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie/zaniedbania:

☐ strój brudny/nieadekwatny do pory roku	☐ waga/wzrost nieadekwatne do wieku
☐ rozwój nieadekwatny do wieku	☐ wyniszczenie organizmu
☐ odwodnienie	☐ ponawianie zgłoszeń do lekarza
☐ niekorzystanie z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby	
☐ niestosowanie się do wcześniejszych zaleceń lekarskich	

6. Obrażenia i objawy spójne z wersją przedstawioną przez osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:

TAK ☐ NIE ☐

7. W przypadku dziecka obrażenia i objawy spójne również z wersją przedstawioną przez rodzica lub opiekuna prawnego lub opiekuna faktycznego:

TAK ☐ NIE ☐

8. Konieczność przeprowadzenia konsultacji specjalistycznej:

TAK ☐ NIE ☐

9. Podjęte leczenie:

- ☐ przyjęto na oddział szpitalny (jaki?)
- ☐ skierowano do szpitala (jakiego?)
- ☐ udzielono pomocy ambulatoryjnej ☐ odesłano do domu
- ☐ inne (jakie?)

10. Poinformowano o możliwości otrzymania zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z przemocą w rodzinie na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 201, poz. 1334).

TAK ☐ NIE ☐

11. Wydano zaświadczenie lekarskie:

TAK ☐ NIE ☐

12. Wydano skierowanie na badanie lekarskie:

TAK ☐ NIE ☐

13. Wydano zwolnienie lekarskie od pracy:

TAK ☐ NIE ☐

XIX. PODJĘTE DZIAŁANIA INTERWENCYJNE

1. Działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:

☐ powiadomienie Policji

☐ udzielenie pomocy socjalnej

☐ udzielenie pomocy medycznej

(w przypadku przemocy seksualnej należy działać zgodnie z procedurą postępowania Policji i placówki medycznej)

☐ inne (jakie?)

2. Działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, poprzez zapewnienie jej miejsca w placówce całodobowej:

☐ specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie

☐ ośrodku wsparcia

☐ ośrodku interwencji kryzysowej

☐ domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

☐ szpitalu

☐ innych (jakich?)

3. Działania zmierzające do udzielenia pomocy dzieciom

.....
.....
.....

4. Przekazanie informacji organom właściwym do prowadzenia postępowania przygotowawczego

.....
.....
.....

5. Inne (jakie?)

.....
.....
.....

XX. WNIOSKI PRZEDSTAWICIELA PODMIOTU WYPEŁNIAJĄCEGO FORMULARZ

.....
.....
.....
.....
.....

XXI. DODATKOWE INFORMACJE

.....
.....
.....
.....
.....

.....
(podpis przedstawiciela podmiotu wypełniającego
formularz „Niebieska Karta – A”)

.....
(data wpływu formularza „Niebieska Karta – A”
do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego)

NIEBIESKA KARTA – B

POUCZENIE DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE

Co to jest przemoc w rodzinie?

Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Kto może być ofiarą przemocy w rodzinie?

- współmałżonkowie
- partnerzy w związkach nieformalnych
- dzieci
- osoby starsze
- osoby niepełnosprawne

Najczęstsze formy przemocy w rodzinie to:

Przemoc fizyczna:

- bicie, popychanie, kopanie, duszenie, bicie przedmiotami, parzenie, policzkowanie...

Przemoc psychiczna:

- wyśmiewanie, szydzenie, lżenie, okazywanie braku szacunku, poddawanie stałej krytyce, kontrolowanie i ograniczanie kontaktu z bliskimi...

Przemoc seksualna:

- wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi...

Inny rodzaj zachowań:

- zmuszanie do oddawania uzyskiwanych środków finansowych, uniemożliwienie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych...
- niszczenie rzeczy osobistych
- demolowanie mieszkania
- wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie
- pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności bądź wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb
- zmuszanie do picia alkoholu
- zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków

PAMIĘTAJ!!!

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest ofiarą przemocy ze strony osoby najbliższej, nie wstydź się prosić o pomoc. Prawo stoi po Twojej stronie!

Jeżeli doznajesz takich zachowań, powiadom:

- Policję, dzwoniąc na numer 997 lub 112,
- prokuraturę.

Policjant ma obowiązek:

- **zapewnienia bezpieczeństwa** (art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji – policjanci, wykonując czynności, mają prawo zatrzymywania sprawców przemocy w rodzinie stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego);
- **przekazania informacji o interweniujących policjantach** (stopień, imię i nazwisko oraz numer identyfikacyjny policjantów, nazwa i siedziba jednostki, w której pełnią służbę);
- **przekazania, na wniosek sądu lub prokuratury, dokumentacji policyjnej** jako dowodów w postępowaniu;
- **uczestniczenia, na wniosek sądu, jako świadkowie** w sprawie karnej.

Prokurator w toku postępowania przygotowawczego ma prawo do:

- oddania podejrzanego pod dozór Policji z zakazem kontaktowania się z pokrzywdzonym;
- oddania podejrzanego pod dozór Policji zamiast zastosowania tymczasowego aresztowania, pod warunkiem że oskarżony w wyznaczonym terminie opuści lokal zajmowany wspólnie z pokrzywdzonym oraz określi miejsce swojego pobytu;
- nakazania podejrzanemu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym — jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził.

Polskie prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim za:

- znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny — art. 207 k.k.;
- uderzenie człowieka lub naruszenie jego nietykalności cielesnej w inny sposób — art. 217 k.k. (ściganie przestępstwa odbywa się z oskarżenia prywatnego);
- pozbawienie człowieka wolności — art. 189 k.k.;
- grożenie innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona — art. 190 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- wzbudzanie u innej osoby uzasadnionego okolicznościami poczucia zagrożenia lub naruszenie jej prywatności poprzez uprzejme nękanie — art. 190a § 1 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- stosowanie przemocy lub groźby bezprawnej, w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia określonego stanu — art. 191 k.k.;
- utrwalanie wizerunku nagiej osoby lub osoby w trakcie czynności seksualnej, przez użycie wobec niej przemocy, groźby bezprawnej lub podstępny, albo rozpowszechnienie wizerunku nagiej osoby lub w trakcie czynności seksualnej bez jej zgody — art. 191a k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- doprowadzenie innej osoby do obcowania płciowego przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem (zgwałcenie) oraz doprowadzenie w ten sam sposób innej osoby do poddania się innej czynności seksualnej lub wykonania takiej czynności — art. 197 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego); /UWAGA! Przestępstwo to popełnia również małżonek, który dopuszcza się zgwałcenia współmałżonka!;
- spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci: pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia bądź innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej lub znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała — art. 156 k.k.;
- spowodowanie naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia, w wyniku którego pokrzywdzonym jest osoba najbliższa — art. 157 § 1 i 2 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- uporczywe uchyłanie się od wykonania ciążącego z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez nielożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to narażanie jej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych (uchyłanie się od obowiązku alimentacyjnego) — art. 209 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego, organu opieki społecznej lub innego właściwego organu);
- kradzież lub kradzież z włamaniem na szkodę osoby najbliższej — art. 278 k.k. i art. 279 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- niszczenie, uszkodzenie cudzej rzeczy lub czynienie jej niezdatną do użytku — art. 288 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);
- porzucenie wbrew obowiązкови troszczenia się o małoletniego poniżej lat 15 albo o osobę nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny — art. 210 k.k.;
- uprowadzenie lub zatrzymanie małoletniego poniżej lat 15 albo osoby nieporadnej ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, wbrew woli osoby powołanej do opieki lub nadzoru — art. 211 k.k.;
- obcowanie płciowe z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszczenie się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadzenie jej do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania — art. 200 k.k.;
- rozpijanie małoletniego, przez dostarczanie mu napoju alkoholowego, ułatwianie jego spożycia, lub nakłanianie go do spożycia takiego napoju — art. 208 k.k.

Masz też prawo do złożenia na Policji lub w prokuraturze zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez osobę, która krzywdzi Ciebie i Twoją rodzinę.

PAMIĘTAJ!!!

Sprawca przemocy wobec bliskich, gdy czuje się bezkarny, prawdopodobnie nie zmieni się, będzie dalej stosował przemoc, bez względu na składane obietnice; następnym razem może być znacznie gorzej.

Jeżeli jednak zaufasz jego deklaracjom o zmianie zachowania wobec Ciebie/Twojej rodziny i zechcesz się wycofać, pamiętaj, że złożone przez Ciebie dotychczas zeznania nie będą mogły być wykorzystane przez prawne instytucje działające po to, aby Ci pomóc. Dlatego zanim podejmiesz taką decyzję, zastanów się i skonsultuj ją z psychologiem, terapeutą lub inną osobą pomagającą ofiarom przemocy w rodzinie, np. w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy rodzinie, ośrodku interwencji kryzysowej.

PAMIĘTAJ!!!

Zahamowanie przemocy w rodzinie jest możliwe — możesz z nią walczyć i uzyskać pomoc dla siebie i swoich bliskich.

Jak to możliwe?

Zrób dwa kroki:

1. Krok pierwszy — zanotuj przebieg zdarzenia (pamięć bywa zawodna):

Kto Cię skrzywdził? (imię i nazwisko)

Kim jest dla Ciebie sprawca przemocy w rodzinie? (Podać kto — mąż, żona, partner, partnerka, ojciec, matka, brat, siostra, syn, córka, inne)

Kiedy to się stało? data godzina miejsce

Na czym polegała przemoc? (awantura, krzyk, łżenie, bicie, kopanie, rzucanie sprzętami, niszczenie sprzętów, bicie dzieci, groźby pobicia, groźby zabicia, wyrzucanie z domu, inne — podać jakie?)

Kto widział, słyszał przebieg zdarzenia?

Kto interweniował? (imię i nazwisko policjanta, jego numer służbowy, jednostka)

Czy po raz pierwszy Policja interweniuje w Twoim domu w takiej sprawie?

TAK ☐

NIE ☐

Jak często dochodzi do przemocy w Twoim domu? (raz w miesiącu, raz na tydzień, częściej)

Kiedy to się wydarzyło poprzednim razem?

Czy przemoc w rodzinie towarzyszy picie alkoholu?

TAK ☐

NIE ☐

Czy zawsze krzywdzi Cię ten sam sprawca?

TAK ☐

NIE ☐

Czy sprawca był już karany sądownie za czyn podobny?

TAK ☐

NIE ☐

Czy wobec sprawcy sąd zastosował dozór kuratora sądowego?

TAK ☐

NIE ☐

2. Krok drugi — do kogo możesz zwrócić się o pomoc?

Czy kiedykolwiek korzystałeś/korzystałaś z pomocy instytucji lub organizacji obowiązanych do udzielania pomocy?

TAK ☐

NIE ☐

Jeżeli: „TAK”, to z pomocy jakich instytucji lub organizacji?

Jeżeli: „NIE”, to poniżej podajemy Ci nazwy instytucji i organizacji, z których pomocy możesz skorzystać i się do nich zwrócić:

- **Ośrodki pomocy społecznej** — pomogą Ci w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** — pomogą Ci w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej** — zapewnią schronienie Tobie i Twojej rodzinie, gdy jesteś ofiarą przemocy w rodzinie, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.

- **Ośrodki wsparcia** — zapewnią schronienie Tobie i Twojej rodzinie, gdy jesteś ofiarą przemocy w rodzinie, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie** — zapewnią bezpłatne schronienie Tobie i Twojej rodzinie, gdy jesteś ofiarą przemocy w rodzinie, oraz udzielą Ci specjalistycznej pomocy, w tym: pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, terapeutycznej i medycznej, oraz wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Prokuratura, Policja** — możesz tam złożyć zawiadomienie o przestępstwie znęcania się popełnionym na Twoją szkodę lub na szkodę Twoich bliskich i poprosić o udzielenie podstawowej informacji prawnej.
- **Sąd rodzinny i opiekuńczy** — możesz tam złożyć pozew w sprawach rodzinnych lub wnioski dotyczące spraw opiekuńczych Twoich dzieci.
- **Ochrona zdrowia** — możesz tam uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach, poprosić o pomoc lekarską, spytać o adresy specjalistycznych poradni lekarskich.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** — jeżeli przemocy w Twoim domu towarzyszy picie alkoholu, możesz zwrócić się do nich z wnioskiem o skierowanie sprawcy przemocy na leczenie odwykowe lub uzyskać inną pomoc związaną z nadużywaniem przez niego alkoholu.

Na Twoim terenie funkcjonują lokalne placówki udzielające pomocy ofiarom przemocy w rodzinie:

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres mailowy

Możesz zadzwonić również pod numery telefonów:

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”** tel. 801 12 00 02 (płatny pierwszy impuls, linia czynna od poniedziałku do soboty w godzinach 8⁰⁰–22⁰⁰, w niedziele i święta w godzinach 8⁰⁰–16⁰⁰), tel. (22) 666 28 50 — **dyżur prawny** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17⁰⁰–21⁰⁰), **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info.
- **Policyjnego Telefonu Zaufania** tel. 800 120 226 (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat).

WAŻNE

Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji rodzinnej zostanie przekazana przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego, który podejmie dalsze działania.

Zawsze możesz wzywać Policję na interwencję, poinformować prokuraturę oraz zwrócić się o pomoc do podmiotu/organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Możesz również poprosić dzielnicowego, aby przyszedł do Twojego domu i udzielił stosownej pomocy i niezbędnych informacji.